

φοιτηται ἔχουν ἀσκηθῆ εἰς τὴν παρατήρησιν, ἀνάλυσιν καὶ κατανόησιν τῆς πνευματικῆς πορείας τοῦ λαοῦ μας καὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς σκέψεώς του, πρᾶγμα ποῦ ἀποτελεῖ καὶ τὴν βάσιν τοῦ ἔργου τοῦ φιλολόγου.

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

Ἄθ. Ι. Ἀντωνίου, Δωδώνη, ἀνέκδοτη ἐπιγραφή, Ἀθήνα 1988, σελ. 220, φωτοτυπημένη ἔκδοσις.

Ὁ πυρὴν τῆς μελέτης αὐτῆς εἶναι μία Ἀνακοίνωσις τοῦ συγγραφέως εἰς τὸ 8ον Συνέδριον Ἐπιγραφικῆς ἐν Ἀθήναις 2-9 X 1982 ἀφορῶσα εἰς ἐπιγραφὴν χαραγμένην ἐπὶ μολυβδίνου ἐλάσματος διαστάσεων cm 0,25/0,15μ×0,08×0,035/0,01. Ἡ ἐπιγραφή αὐτὴ εὐρέθη εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Δωδώνης.

Τὴν ἐκ τοῦ χρόνου ἐφθαρμένην καὶ δυσανάγνωστον ἐπιγραφὴν ταύτην ὁ συγγραφεὺς κατάρθωσε νὰ τὴν ἀναγνώσῃ, νὰ τὴν ἀντιγράψῃ καὶ ἀποκαταστήσῃ τὰ ὀνόματα τοῦ περιεχομένου της, εἶτα δὲ νὰ τὴν τοποθετήσῃ ἱστορικῶς. Περαιτέρω κατάρθωσε νὰ διερευνησῇ τὸ ἀκροφωνητικὸν σύστημα ἀριθμῆσεως καὶ νὰ ἀποκρυπτογραφήσῃ ἄγνωστα μέχρι σήμερον νομισματικὰ σύμβολα. Τέλος ὁ σ. ἐπιχείρησε τὸν σχολιασμὸν τοῦ τρόπου χαράξεως καὶ τῆς μορφῆς τῶν γραμμάτων, τοῦ τρόπου ἀριθμῆσεως καὶ τῶν χρησιμιοιουμένων ἀριθμητικῶν συμβόλων ἐπίσης τὴν συσχέτισιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπιγραφῆς πρὸς τὰ ἱστορικὰ γεγονότα καὶ τέλος τὴν γλωσσικὴν διερεύνησιν τῶν ὀνομάτων καὶ ἀπόπειραν συσχετισμοῦ αὐτῶν πρὸς ὀνόματα ἢ ρίζας ὀνομάτων Μυκηναϊκῶν πινακίδων ἐπὶ τῷ τέλει τῆς συνθέσεως μιᾶς προσωπογραφίας τῶν τοπικῶν ὀνομάτων.

Ὁ πυρὴν τῆς δεκαλέπτου ἀνακοινώσεως ἔχει πλουτισθῆ εἰς τὸ βιβλίον μὲ ἀτέρμονα κεφάλαια ἐπιμόνου καὶ ἐπιμελοῦς καὶ ἀγχίνου διερευνησεὼς ἀρχαιολογικῆς καὶ φιλολογικῆς ἐπικουρουμένης καὶ διὰ στατιστικῶν ὑπολογισμῶν διὰ πινάκων συγκριτικῶν καὶ μὴ, ὀνομάτων καὶ συμβόλων εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ἱστορικότητος. Ἰδιαιτέρως ἀπασχολεῖ τὸν σ. εἰς ξεχωριστὸν κεφάλαιον ἡ σκοτεινὴ σημασία τοῦ ὄρου «κεφάλωμα τῶν πάντων», τὴν ὁποίαν ἐρμηνεύει μὲν ὀρθῶς, δὲν κατανοεῖ ὅμως τὴν βαθυτέραν της ἔννοιαν. Νομίζω ὅτι τὴν ἐρμηνείαν της τὴν δίδει ἢ ἐκ τῆς Παπυρολογίας πείρα. Ἡ πρόσθεσις τῶν ἀριθμῶν ἐγένετο, ὅπως καὶ σήμερον εἰς τὰ σχολεῖα εἰς κάθετον ἄθροισιν τῶν προσθετέων ἀριθμῶν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι σήμερον τὸ ἄθροισμα τὸ γράφομεν κάτω, ἐνῶ οἱ παλαιοὶ ἐλογάριαζαν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἀνέγραφον τὸ ἄθροισμα εἰς τὴν ὑπερκειμένην θέσιν, τὴν κεφαλὴν τῆς στήλης, διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἄθροισμα τὸ ἔλεγαν κεφάλαιον, οἱ δὲ Γερμανοὶ πιστῶς μεταφράζοντες: Hauptsumme (Preisigke).

Ἡ ἐπὶ αἰῶνας εἰς τὴν ἀφάνειαν καὶ τὴν σκωρίαν καὶ τὴν λήθην ἀπερριμμένη μολυβδίνη πλάξ τῆς Δωδώνης ἤρχισεν ἀπροσδοκῆτως νὰ χρησιμοδοτῆ, ὡς πάλαι τὰ φύλλα τῆς Δωδωναίας δρυός, χάρις εἰς τὴν φιλόπονον ἀφοσίωσιν τοῦ Ἄθ. Ἀντωνίου.

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ